ХАСБАНКНЫ ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ХАРААТ БУС ГИШҮҮНИЙ ТАЙЛАН

Нираж Вэдва
2023 оны 3 дугаар улирал

МЭДЭГДЭЛ

ХасБанкны Төлөөлөн удирдах зөвлөл (“**ТУЗ**”)-ийн Хараат бус гишүүн Нираж Вэдва миний бие: (i) Компанийн тухай хууль (“**КтХ**”), Банкны тухай хууль (“**БтХ**”); (ii) Монголбанкны холбогдох журмууд болох “Банкны зохистой засаглалын зарчмын хэрэгжилтийн хяналт шалгалтын журам” (“**Засаглалын хяналт шалгалтын журам**”), “Банкны Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн Хараат бус гишүүнийг нэр дэвшүүлэх, томилох, чөлөөлөх журам” (“**Хараат бус гишүүний журам**”); (iii) ХасБанкны Дүрэм болон бусад холбогдох засаглалын бодлого, зарчмын дагуу энэхүү Хараат бус гишүүний тайлан (“**Тайлан**”)-г бэлтгэсэн болно.

Тайлан нь дараах хугацааг хамарна: [2023 оны 3 дугаар улирал] (“**Тайлант хугацаа**”).

1.ОРОЛЦООНЫ ТАЙЛАГНАЛ

(Хараат бус гишүүний журмын 5 дугаар зүйлийн 5.2.1 болон 5.2.2 дахь заалт)

Тайлант хугацаанд Хүснэгт 1-д заасан дараах хурлуудад оролцож ажиллалаа.

Тайлант хугацаан дахь ТУЗ болон ТУЗ-ийн дэргэдэх Хороодын хурлууд *Хүснэгт 1*

Хурлууд	Оролцсон байдал	Огноо
ТУЗ-ийн хурал	Хараат бус гишүүнээр	• 2023 оны 7 дугаар сарын 07 • 2023 оны 7 дугаар сарын 20-ны өдрөөс 8 дугаар сарын 04 • 2023 оны 8 дугаар сарын 02 • 2023 оны 9 дүгээр сарын 28
ТУЗ-ийн дэргэдэх Аудитын хорооны хурал (“**АХ**”)	Хорооны гишүүнээр	• 2023 оны 7 дугаар сарын 06 • 2023 оны 9 дүгээр сарын 28
ТУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэлийн удирдлагын хорооны хурал (“**ЭУХ**”)	Хорооны гишүүнээр	• 2023 оны 7 дугаар сарын 06 • 2023 оны 9 дүгээр сарын 28
ТУЗ-ийн дэргэдэх Засаглал, нэр дэвшүүлэх, цалин урамшуулын хорооны хурал (“**ЗНДЦУХ**”)	Хорооны гишүүнээр	• 2023 оны 7 дугаар сарын 06 • 2023 оны 8 дугаар сарын 02 • 2023 оны 8 дугаар сарын 18 • 2023 оны 9 дүгээр сарын 04 • 2023 оны 9 дүгээр сарын 28
Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал	Хараат бус гишүүнээр	• 2023 оны 9 дүгээр сарын 15

1.1 ТУЗ-ИЙН ХУРЛУУД

- **ТУЗ-ийн ээлжит хурал** 2023 оны 7 дугаар сарын 07-ны өдөр дараах асуудлуудыг хэлэлцэж, хуралдав. Үүнд:

  1 ТУЗ-ийн өмнөх шийдвэр, зөвлөмжийн талаарх явцын мэдээлэл
  2 ТУЗ-ийн дэргэдэх Хороодын тайлан:

2.1 ЗНДЦУХ
2.2 АХ
2.3 ЭУХ
3 ХасБанкны нийтэд гаргасан хувьцааны талаарх явцын мэдээлэл
4 Мэдээллийн ил тод байдлын журам
5 ТУЗ-ийн гишүүд болон ажилтнуудын ёс зүйн кодекс ба сонирхлын зөрчлийн ерөнхий журам
6 Шүгэл үлээх бодлого (шинэ)
7 Авлига, хээл хахуулийн эсрэг ерөнхий журам (шинэ)
8 Дотоод мэдээлэл эзэмшигчийн арилжааны ерөнхий журам (шинэ)
9 Сонирхлын зөрчилтэй этгээд болон холбогдлох этгээдтэй хэлцэл хийх журам (нэмэлт өөрчлөлт)
10 ТУЗ-ийн гишүүн болон Гүйцэтгэх удирдлагын даатгалын тухай явцын мэдээлэл
11 Нийтэд гаргасан хувьцааны орлого: ХасБанк ХК-ийн дүрэмд тусгах (зөвхөн хувь нийлүүлсэн хөрөнгө)
12 [redacted]
13 Удирдлагын тайлан: (2023 оны 5 дугаар сар)
Эдийн засаг, банкны салбарын тайлан
Бизнесийн гүйцэтгэл
Санхүүгийн үр дүн ба цэвэр хүүгийн маржин
14 Мэдээллийн технологи & Цахим банкны талаарх явцын мэдээлэл
15 [redacted]

Би ТУЗ-ийн дэргэдэх АХ, ЭУХ, болон ЗНДЦУХ-ны хурлуудад оролцсон. Мөн Банкны гүйцэтгэл, холбогдох этгээдийн хэлцэл, ТСН-ийг ХасБанктай нэгтгэх, ХасБанк ХК-ийн дүрэм, цахим технологийн хэрэгжилт болон дээрх хэлэлцэх асуудлын 4-8 дугаарт заасан журмуудын хэлэлцүүлэгт оролцсон.

Хэлэлцэх асуудал #12 батлах түвшинд хүрээгүй байгаа тул хэлэлцээгүй болно.

- **ТУЗ-ийн ээлжит хурал** 2023 оны 9 дүгээр сарын 28-ны өдөр дараах асуудлуудыг хэлэлцэж, хуралдав. Үүнд:

1 ТУЗ-ийн өмнөх шийдвэр, зөвлөмжийн талаарх явцын мэдээлэл
2 ТУЗ-ийн дэргэдэх Хороодын тайлан:
2.1 ЗНДЦУХ
2.2 АХ
2.3 ЭУХ
3 Удирдлагын тайлан: (2023 оны 8 дугаар сар)
Эдийн засаг, банкны салбарын тайлан
Бизнесийн гүйцэтгэл
Санхүүгийн үр дүн
4 [redacted]
5 [redacted]

6 [redacted]
7 [redacted]

Би ТУЗ-ийн дэргэдэх АХ, ЭУХ, болон ЗНДЦУХ-ны хурлуудад оролцсон. Мөн Банкны гүйцэтгэл, [redacted]

- **ТУЗ-ийн ээлжит бус хурал** 2023 оны 8 дугаар сарын 02-ны өдөр дараах асуудлуудыг хэлэлцэж, хуралдав. Үүнд:

  1 ТСН-ийн хувьцаа эзэмшигчдийн 2023 оны 7 дугаар сарын 31-ний өдрийн ээлжит бус хурлаас гарсан шийдвэрийн талаарх явцын мэдээлэл; мөн
  2 ХасБанк ХК-ийн хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит бус хурлыг 2023 оны 9 дүгээр сарын 15-ны өдөр зарлан хуралдуулах тухай.

- Мөн түүнчлэн Хүснэгт 2-т заасан дараах **ТУЗ-ийн цахим санал хураалтын хуралд** оролцсон.

Тайлант хугацаан дахь ТУЗ-ийн цахим санал хураалтын хурлууд *Хүснэгт 2*

Хурал	Санал хураалт	Огноо
ТУЗ-ийн цахим санал хураалтын хурал	ТУЗ-ийн 2023-2024 оны хурлын хуваарь батлах тухай	2023 оны 7 дугаар сарын 20-ны өдрөөс 8 дугаар сарын 04

1.2 ТУЗ-ИЙН ДЭРГЭДЭХ АУДИТЫН ХОРООНЫ ХУРАЛ (“АХ”)

Хүснэгт 3-т заасан дараах **АХ-ны хурлуудад** оролцсон.

Тайлант хугацаан дахь АХ-ны хурлууд *Хүснэгт3*

Огноо	Хэлэлцсэн асуудал
2023 оны 7 дугаар сарын 06	1. Аудитын тайлан 1.1 Санхүүгийн түрээс (leasing)-ийн үйл ажиллагаа 1.2 Компанийн Засаглал 1.3 Мэдээллийн технологийн өөрчлөлтийн менежмент 2. Аудитын зөвлөмжийн талаарх явцын мэдээлэл (шинэчилсэн) 3. Дотоод аудитын дүрэм болон баримт бичигт нэмэлт өөрчлөлт оруулах 4. Банкны холбогдох этгээдүүдийн хагас жилийн тайлан (МонголБанкны журам)
2023 оны 9 дүгээр сарын 28	1. Аудитын хорооны даргыг сонгох тухай 2. Эрнст энд Янг Монголия Аудит ХХК-ийн хийсэн хагас жилийн тайлан 3. Аудитын тайлан 3.1 Орон нутгийн салбар 3.2 Мэдээллийн технологийн хөрөнгийн удирдлага 3.3 Үргэлжилсэн аудит

	3.4 Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тайлан 3.5 Тусгай активын газар 4. Банкны холбогдох этгээдүүдийн улирлын тайлан (МонголБанкны журам)

АХ-ны хуралд оролцож, Аудитын тайлан болон холбогдох этгээдийн хэлцлийг хянаж үзсэн. АХ-ны даргыг сонгох тухай асуудалд саналаа өгсөн. Мөн Эрнст энд Янг Монголия Аудит ХХК-ийн хийсэн хагас жилийн тайланг хянаж үзсэн.

1.3 ТУЗ-ИЙН ДЭРГЭДЭХ ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГЫН ХОРООНЫ ХУРАЛ ("ЭУХ")

Хүснэгт 4-т заасан дараах **ЭУХ-ны хурлуудад** оролцсон.

Тайлант хугацаан дахь ЭУХ-ны хурлууд *Хүснэгт4*

Огноо	Хэлэлцсэн асуудал
2023 оны 7 дугаар сарын 06	1. 2023 оны 5 дугаар сарын байдлаарх эрсдэлийн тайлан 2. ХасБанкны удирдлагын зээлийн зөвшөөрөл олгох эрхийг нэмэгдүүлэх хүсэлтийг ТУЗ-д хүргүүлэх 3. Мөнгө угаахтай тэмцэх журам ("AML") (шинэ) 4. Харилцагчийг таньж мэдэх журам ("KYC") (шинэ) 5. 2023 оны 5 дугаар сарын байдлаарх хянан нийцүүлэлтийн явцын мэдээлэл 6. 2023 оны 2 дугаар улирлын холбогдох этгээд /сонирхлын зөрчлийн хэлцлийг соёрхон батлах
2023 оны 9 дүгээр сарын 28	1. ЭУХ-ны хурлын даргыг сонгох тухай 2. 2023 оны 8 дугаар сарын байдлаарх эрсдэлийн тайлан 3. Авлига, хээл хахуулийн эсрэг ерөнхий журмын шинэчлэл 4. 2023 оны 8 дугаар сарын байдлаарх хянан нийцүүлэлтийн явцын мэдээлэл 5. 2023 оны 3 дугаар улирлын холбогдох этгээд /сонирхлын зөрчлийн хэлцлийг соёрхон батлах

Би ЭУХ-ны хуралд оролцож, эрсдэлийн тайлан, мөнгө угаахтай тэмцэх журам, харилцагчийг таньж мэдэх журам ("KYC") болон холбогдох этгээдийн хэлцлийн талаарх хэлэлцүүлэгт оролцсон. Мөн ЭУХ-ны хурлын даргыг сонгох тухай асуудалд саналаа өгч ажилласан.

1.4 ТУЗ-ИЙН ДЭРГЭДЭХ ЗАСАГЛАЛ, НЭР ДЭВШҮҮЛЭХ, ЦАЛИН УРАМШУУЛЫН ХОРООНЫ ХУРАЛ ("ЗНДЦУХ")

Хүснэгт 5-т заасан дараах **ЗНДЦУХ-ны хурлуудад** оролцсон.

Тайлант хугацаан дахь ЗНДЦУХ-ны хурлууд *Хүснэгт5*

Огноо	Хэлэлцсэн асуудал
2023 оны 7 дугаар сарын 06	1. Өмнөх ЗНДЦУХ-ны хурлын ТУЗ-ийн гишүүдийн үнэлгээний тухай санал хүсэлт: 3 асуултын эргэн хяналт (аман байдлаар мэдээлсэн)

	2. ХасБанкны Хараат бус гишүүний 1 сул орон тооны сонгон шалгаруулалтын талаарх явцын мэдээлэл (аман байдлаар мэдээлсэн) 3. ХасБанк ХК-ийн ТУЗ-д ТУЗ-ийн гишүүдийг нэр дэвшүүлэх тухай 4. Компанийн тухай хууль, Банкны тухай хуулийг дагаж мөрдөхтэй холбоотой ТУЗ-ийн хороодын бүрэлдэхүүн 5. ТУЗ-ийн цалин хөлс болон нөхөн төлбөрийн ерөнхий журам (нэмэлт өөрчлөлт) 6. Ажилтны зээлийн ерөнхий журам (нэмэлт өөрчлөлт) 7. Ажилчдын зээлийн нөхцөлийн эргэн хяналт (жилээр) 8. ХасБанкны засаглалын кодекс (нэмэлт өөрчлөлт) 9. Санхүүгийн зохицуулах хорооны компанийн засаглалын кодексийн дагуух компанийн засаглалын төлөвлөгөө (2023-2025) 10. ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам 11. ЗНДЦУХ-ны Дүрэм 12. ТУЗ-ийн гишүүнийг сонгон шалгаруулах, нэр дэвшүүлэх ерөнхий журам 13. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг зарлан хуралдуулах журам (шинэ) 14. ТУЗ-ийн гишүүдийн гэрээний загвар 15. [illegible] 16. Урт хугацааны урамшууллын төлөвлөгөө (LTIP)
2023 оны 8 дугаар сарын 02 (ээлжит бус)	1. ХасБанкны Хараат бус гишүүний 1 сул орон тооны сонгон шалгаруулалтын талаарх явцын мэдээлэл
2023 оны 8 дугаар сарын 18 (ээлжит бус)	1. ХасБанкны Хараат бус гишүүний 1 сул орон тооны сонгон шалгаруулалтын талаарх явцын мэдээлэл
2023 оны 9 дүгээр сарын 04 (ээлжит бус)	1. ХасБанкны Хараат бус гишүүний 1 сул орон тооны сонгон шалгаруулалтын талаарх явцын мэдээлэл
2023 оны 9 дүгээр сарын 28	1. ЗНДЦУХ-ны даргыг сонгох тухай 2. Монголбанкны зохистой засаглалын үнэлгээний тайлан 3. ХасБанкны Хараат бус гишүүний 1 сул орон тооны сонгон шалгаруулалтын талаарх явцын мэдээлэл 4. Хувьцааны үнэд суурилсан урамшууллын хөтөлбөр (PSP) болон Урт хугацааны урамшууллын төлөвлөгөө (LTIP)-д дүн шинжилгээ хийх ажлын хэсгийн явцын мэдээлэл 5. ЭУХ-ны гишүүнчлэл

Би ЗНДЦУХ-ны хуралд оролцож, 7 дугаар сарын хурлын хэлэлцэх асуудал (1-16) тус бүр хэлэлцүүлэгт оролцсон. Шинээр бүрдсэн Хорооны даргыг сонгох тухай асуудалд саналаа өгч ажилласан. Мөн Хараат бус гишүүний орон тоонд 5 нэр дэвшигчтэй хийсэн ярилцлагын талаарх

санал дүгнэлтээ танилцуулсан. Нэр дэвшигчдийн ихэнх нь улс төрийн хамаарал (PEP)/зөрчилтэй байсан тул гадаад улсаас нэр дэвшигчийг оруулах хүсэлтийг гаргасан.

Хэлэлцэх асуудал #5 хэлэлцээгүй болно.

2. СОНИРХЛЫН ЗӨРЧИЛТЭЙ ХЭЛЦЭЛ БА ИХ ХЭМЖЭЭНИЙ ХЭЛЦЛИЙН ТАЙЛАН

(БтХ-ийн 33 дугаар зүйлийн 33.5 дахь хэсэг болон Хараат бус гишүүний журмын 5 дугаар зүйлийн 5.2.3 дахь заалт)

БтХ-ийн 33 дугаар зүйлийн 33.5 дахь хэсэгт Банкны ТУЗ-ийн Хараат бус гишүүн нь сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг батлахад заавал оролцож, санал өгнө гэж заасан.

Тайлант хугацаанд, ТУЗ-ийн 2023 оны 7 дугаар сарын 07-ны өдрийн хурлаар 12 сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл, мөн ТУЗ-ийн 2023 оны 9 дүгээр сарын 28-ны өдрийн хурлаар 3 сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл, нийт **15** (арван тав) сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг баталсан. Эдгээр бүх хэлцэлд оролцож, саналаа өгч ажилласан.

Сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг хянаж үзсэний дараа, нийт 15 сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг батлахыг дэмжсэн.

ТУЗ-ийн гишүүдээс сонирхлын зөрчилтэй гишүүн байсан тохиолдолд тухайн гишүүн нь хурлын эхэнд ашиг сонирхлын зөрчилтэй гэдгээ мэдэгдэж, хэлэлцсэн асуудалд санал өгөөгүй болохыг тэмдэглэж байна.

3. ЗАСАГЛАЛЫН ТАЙЛАН

(КтХ-ийн 79 дүгээр зүйлийн 79.3 дахь хэсэг, Хараат бус гишүүний журмын 5 дугаар зүйлийн 5.2.4 дахь заалт болон Засаглалын хяналт шалгалтын журмын 3 дугаар зүйлийн 3.5 дахь хэсэг)

Дээр дурдсан хууль тогтоомжоор Хараат бус гишүүн нь Банкны оролцогч талууд, түүний дотор Хувьцаа эзэмшигч, харилцагч, хадгаламж эзэмшигч болон банкны ажилтны эрх ашгийг хамгаалах үүднээс ТУЗ, Гүйцэтгэх удирдлагын үйл ажиллагаа, гаргасан бодлого, шийдвэр нь Банкны эрх ашиг, сонирхолд нийцсэн эсэх, мөн үйл ажиллагаа нь хууль тогтоомж дүрэм журамд нийцсэн эсэхэд хяналт тавих эрхтэй.

Банкны засаглалыг дүгнэхэд, хуулийг маш сайн дагаж мөрддөг, засаглалын хувьд хамгийн өндөр стандарттай юм.

КтХ-ийн 79 дүгээр зүйлийн 79.3 дахь хэаэгт заасан арга хэмжээ	
КтХ 79.3.1 болон Засаглалын хяналт шалгалтын журмын 3.5.5 (БАНКНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХУУЛЬ ТОГТООМЖ, ДҮРЭМ, ЖУРМЫН НИЙЦЭЛ)	ХасБанк нь сайн засаглалын стандартыг хэрэгжүүлэн ажиллаж байгаа ба Компанийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжтой нийцдэг. Ямар нэгэн зөрчил ажиглагдаагүй болно.

КтХ 79.3.2 **(БАНКНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ИЛ ТОД БАЙДАЛ)**	ХасБанк нь сайн засаглалын стандартыг хэрэгжүүлэн ажиллаж байгаа ба Компанийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжтой нийцдэг. Ямар нэгэн зөрчил ажиглагдаагүй болно. Банк оролцогч талуудад ил тод байдлыг хангаж ажилладаг.
КтХ 79.3.3 **(ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙГ МЭДЭЭЛЛЭЭР ХАНГАХ)**	**2023 оны 9 дүгээр сарын 15**-ны өдрийн Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит бус хуралд биечлэн оролцсон ба хувьцаа эзэмшигчдээс ирүүлсэн асуултад хариулах, тодруулга хийхэд бэлэн байсан.
Засаглалын хяналт шалгалтын журмын 3.5.1 **(ТУЗ, ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА, ГАРГАСАН ШИЙДВЭР НЬ БАНКНЫ ЭРХ АШИГТ НИЙЦСЭН ЭСЭХ)**	ХасБанк нь сайн засаглалын стандартыг хэрэгжүүлэн ажиллаж байгаа ба Компанийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжтой нийцдэг. Ямар нэгэн зөрчил ажиглагдаагүй болно. ТУЗ болон удирдлагын шийдвэр нь банкны эрх ашигт нийцдэг.
Засаглалын хяналт шалгалтын журмын 3.5.2 **(ТУЗ, ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА НЬ ХУУЛЬ ТОГТООМЖИД НИЙЦСЭН ЭСЭХ)**	ХасБанк нь сайн засаглалын стандартыг хэрэгжүүлэн ажиллаж байгаа ба Компанийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжтой нийцдэг. Ямар нэгэн зөрчил ажиглагдаагүй болно. ТУЗ болон удирдлагын үйл ажиллагаа нь хууль тогтоомжид нийцдэг.
Засаглалын хяналт шалгалтын журмын 3.5.3 **(БАНКНЫ ХАРИЛЦАГЧ, ХАДГАЛАМЖ ЭЗЭМШИГЧДИЙН ЭРХ АШГИЙГ ХАМГААЛАХ)**	ХасБанк нь сайн засаглалын стандартыг хэрэгжүүлэн ажиллаж байгаа ба Компанийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжтой нийцдэг. Ямар нэгэн зөрчил ажиглагдаагүй болно. Банк нь харилцагч, хадгаламж эзэмшигчдийн эрх ашгийг хамгаалах тодорхой үйл ажиллагаатай байдаг.

Засаглалын хяналт шалгалтын журмын 3.5.6 **(МОНГОЛБАНКИНД ЗӨРЧИЛ МЭДЭЭЛЭХ)**	ХасБанк нь сайн засаглалын стандартыг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Банк аливаа зөрчлийг Монголбанкинд мэдэгддэг.

4. БУСАД

7 дугаар сар болон 9 дүгээр сарын ТУЗ, ТУЗ-ийн дэргэдэх хорооны хурлаас гадна, хараат бус гишүүний нэг орон тоонд нэр дэвшсэн 5 нэр дэвшигчтэй ярилцлага хийсэн. Энэ нь аль болох хурдан шийдвэрлэх ёстой чухал асуудал юм.

Банк тайлант хугацаанд маш сайн гүйцэтгэлийг үзүүлж, засаглалын хамгийн өндөр стандартыг хэрэгжүүлэн ажилласан. Дижитал стратегийг эхлүүлсэн. Удирдлагын баг ашигтай, сайн чанарын өсөлтийг бий болгосон. Сайн тодорхойлсон цахим стратегийг эхлүүлсэн. Мөн удирдлагын баг ашигтай, чанартай өсөлтийг бий болгосон.

Огноо: 2023 оны 10 дугаар сарын 10

Гарын үсэг: Нираж Вэдва